

G. Sage: Det var fra Begyndelsen ikke min Agt at tage Ordet under denne Forhandling. Det kan umuligt være Andet, end at Driften til at arbejde og til at tale efterhaanden svækkes og til Slutning ganske forsvinder, jo mere man kommer til Erkjendelse af, at den danske Rigsdags Forhandlinger væsentlig ere af rent akademisk Natur og ikke have meget med Lovgivning at gjøre. Saa meget mindre har jeg i og for sig stor Lyst til at tage Ordet, som denne Forhandling allerede har antaget særdeles store Dimensioner, og som det Spørgsmaal, der egentlig en Gjenstand for denne Drøftelse, er af rent formel Natur, idet det ikke dreier sig om Sagens Realitet, men kun om den Form, hvorunder man skal lægge den tilside. Smid- lertid har jeg dog anset det for rigtigt med nogle Ord at begrunde min Afstemning. Jeg kan gjøre det forholdsvis kort, fordi jeg i alt Væsentligt, ja, næsten i Et og Alt kan slutte mig til de Udtalelser, som paa Forhandlingernes anden Dag bleve fremsatte af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgfreds (Monrad). Jeg agter ved Afstemningen at følge ham. — Ved dette Forslags 1ste Behandling fremsatte jeg en Række af Betragtninger væsentlig vedrørende dets politiske Karakter baade indadtil og udadtil. Jeg har ingen Opfordring til her at vende nærmere tilbage til disse Betragtninger; derimod maa jeg fremhæve, at den Forhandling, der nu har fundet Sted, synes mig i høi Grad at have bekræftet Rigtigheden og Betimeligheden af de Udtalelser, jeg dengang fremsatte. Der hersker paa alle Sider en enstemmig Erkjendelse af, at hvorledes vi end ordne vort militære Forsvar, hvorledes vi end indrette det, er det ikke blot umuligt at gjøre det paa en saadan Maade, at vi derved ere sikke paa at kunne staa os imod et Angreb, men at vi tvertimod ere sikke paa, at, naar vi blive for Alvor angrebne, ville vi bukke under, saafremt vi staa alene. Vi kunne ikke stole paa vore militære Kræfter alene. Der kræves for os, naar vi skulle have Haab om, at et Forsvar for os skal lykkes, først og fremmest, at det er bygget paa en solid politisk Underbygning. Jeg fremhævede, at det er Erkjendelsen heraf, at det er den bittere Erfaring, som Folket har gjort i 1864, og den Tvivl, der som Følge heraf reiste sig i Folket om Fremtiden, at det er det, der er Grunden til Hæmmeligheden i den Modstand, der reiser sig mod at bære saadanne Offre, som her er Tale om, for at tilveiebringe et mere effektivt Forsvar end det, vi have. De Udtalelser, der forleden fremførtes fra det ærede Medlem for Rjøge (Hørup) og ogsaa fra andre Sider, har til-

fulde bekræftet denne min Opfattelse af Modstandens sande Karakter. Derfor er det, forekommer det mig, betimeligt og rigtigt, at henlede Opmærksomheden paa, at saamtidig med, at vi bør gjøre Alt, hvad der staar i vor Magt for at indrette vort militære Forsvar paa bedste Maade, at det saamtidig er ikke mindre nødvendigt, ja næsten mere nødvendigt, at vi rette vor fulde Opmærksomhed paa, hvad der lader sig gjøre udadtil, at fikke os den politiske Stilling, uden hvilken alt Forsvar dog vil være forgæves. Det er rigtigt, det er rødsørdigt, om Regeringen gjør, hvad den formaar, for at føre denne Sag igjennem indadtil; men det vil ikke kunne dække over, det vil ikke kunne undskyldte Regeringen, om den udadtil, være sig i rent politisk Henseende eller paa andre Omraader, forsømmer eller forbrøder Noget for vort Land. Det er klart, at det, der her kan være Tale om, ikke er, ikke kan være nogen „Garanti“ i den Forstand, at vi paa en eller anden Maade skulle kunne aldeles fiktres mod at komme til at ligge under i en Kamp; noget Sligt, det kan med Rette svares, er ikke engang en stor Nation sikker paa. Men det, der maa tilstræbes, det, der maa almindelig erkjendes at være det nødvendige Supplement til vore militære Foranstaltninger, det er Opnaaelsen af en saadan Stilling udadtil, at der idetmindste kan siges at være en Mulighed, at der idetmindste kan siges at være en gunstig og rimelig Chance for, at et Forsvar kan lykkes. En stor Nation, selv om den ikke er den mægtigste, kan, henvist til sine egne Kræfter, indrette sit Forsvar paa en saadan Maade, at den i alle Tilfælde har store Chancer for ikke at blive knust, ikke at blive fuldstændig overvældet; men for vort Bedkommende have vi, naar vi ere overladte til os selv, ikke blot ingen saadan Chance, men endog Visshed, positiv Visshed for, at vi maa bukke under. Vi ere utvivlsomt den svageste af alle europæiske Stater, ikke blot i Henseende til Tal og Areal, men nok saa meget ved vor geografiske Form og Beliggenhed. Hvis vi endda laa i en eller anden Afkrog istedetfor paa alsar Vandervei vilde vor Stilling være gunstigere; eller hvis vi havde flere, istedetfor kun at have een mægtig Nabo, vilde vi, naar en af dem angreb os, kunne have rimeligt Haab om at faae hurtig og effektiv Hjælp fra den anden; men som vi ligge, ere vi mere udsatte end nogen Anden. Selv om vi gaa langt tilbage i Tiden, til det berømmelige Aar 1659, dengang da vi baade i og for sig forholdsvis vare langt stærkere end nu, saa stode vi ogsaa kun den Kamp igjennem ved Hjælp af